

විපතට පත්වූ බහුතරයකට “අනවසර පදිංචිකරු” ලේඛලය අලවා ඇත සේදා ගැනීමට ඇමෙනි යත්න දුරයි

වසන්ත රුපසිංහ විසිනි

2017 ජූනි 3

ම්‍රු නිසුන් තුන්සියකට වැඩි පිරිසකට මරු කැඳවු, තවත් සිය ගනනකට තුවාල සිදුකළ සහ මිලයන හාගෙකට වැඩි පිරිසක් අවතනේ කළ වත්මන් ගැවතුර සහ නායුකාම් ව්‍යසනයේ වගකීම එයට ගොදුරුවූ ජනයා මතම පටවා ඇග බේරා ගැනීමේ ප්‍රයත්නයක සිරිසේෂන-ව්‍යුතුමයිංහ ආන්ත්‍රික නිරතවයි.

මැයි 29 දා රාත්‍රියේ, හිරු රුපවාහිනියේ “සලකුනා” නම් වැඩිසට්ටුනට සම්බන්ධවූ එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානයේ මහලේකම් හා දිවර හා ජලප සම්පත් අමාත්‍ය මහින්ද අමරවිර මෙය වඩාත්ම පිළිකළ සහගත අයුරින් ප්‍රකාශයට පත් කළේ ය. “සීමාවෙන් එහා දේශපාලනය” නම් තේමා පාදයකින් වැඩි සටහන සරසා තිබුන ද, දුසිම් ගනනක් වන අනෙකුත් රුපවාහිනී වැඩිසටහන් වල මෙන්ම “සලකුනා” හි මූජ්‍ය අරමුන වුයේ, මහජනයා මුහුණදී සිටින සමාජ හා දේශපාලන ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් කිසිදු බැරිරුම් සාකච්ඡාවක් ගෙන යාම නොව එවතින් සාකච්ඡාවක් පුද්ගලවාදී හා වියුත්ත කතාබහක දියකර හැරීම යි.

ධෙනේවර ආන්ත්‍රිවේ සම් පිළිවෙතක්ම ආරක්ෂා කිරීමට පැය විසින්තරේ කැපව සිටින මෙම මාධ්‍ය ආයතන දහුන්ත ආන්ත්‍රි ආරක්ෂා කිරීමට මෙවතින වැඩිසටහන් පවත්වන බව කුපුකට කරනේ.

හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපත්ත්ගේ ආන්ත්‍රිවේ රත්නියා “ආපදා කළමනාකරන” අමාත්‍යවරයා ලෙස ද කටයුතු කර තිබෙන අමරවිර වැඩිසටහන් ආරම්භයේ සිටම ව්‍යසනයේ වගකීමෙන් ආන්ත්‍රිව ගෙන්තා ගැනීමේ ප්‍රයත්නයක තිරත විය. මනිසුන් දැකුහස් ගනනක් මුහුදුට බැලිගත් 2004 සුනාම් ව්‍යසනයෙන් පසු සිදුවූ දැවැන්තම ස්වභාවික ව්‍යසනය මෙය යැයි කියු ඇමතිවරයා “කෙටිකළකින් අධික වර්ෂාපතනයක් ඇතිවිම” මෙයට

හේතුව යැයි කිවේ ය. සම් වසරකම මෙම කාලයේදී ගැවතුර තත්ත්වයන් ඇතිවෙන බව දැනෙදුනෙන් ඒ සඳහා පුරුව සුදානමක් නොතිබේමේ වගකීමෙන් ආන්ත්‍රිව බේරා ගැනීම අමරවිර ගේ ප්‍රකාශයේ අරමුනයි.

සිදුව තිබෙන ව්‍යසනය අනිවාර්යවුවක් බව අගෙවීමට අමරවිර කිවේ අධික වර්ෂාපතනයක් ඇති විටෙක මෙවතින් ව්‍යසනයක් සිදුවීම “සාමන්ත්‍රිය” යනුවෙති. තමන්ගේ අන්දකීමට අනුව මෙවතින් ව්‍යසනයකදී සිදුවන මරන සංඛ්‍යාව “දාඟ ද ඉක්මවිය හැකිව තිබුනත්” තමන්ද දායකවූ රජයේ “ආපදා කළමනාකරනය” හේතුවෙන් සිදුවූ මරන සංඛ්‍යාව “තුන්සියක තරම් ප්‍රමානයකට අඩුවීම” ගෙන ආන්ත්‍රි පක්ෂයේ මහලේකම් මුස් ලෙස උදුම් ඇතුළු අභිජනන මිනිස් පිවිත කෙරෙහි සිය නොතැකීම පුදුරුණය කරමිනි.

මනිසුන් දැකුහස් ගනනක් බැලිගත් 2004 වසරේ සුනාම් ව්‍යසනය හැරුණු විට, මිට පෙර සිදුව ඇති බරපතලම ස්වභාවික ව්‍යසනයට 2003 වසරේ මැයි මස මෙයකාරයෙන්ම ඇතිවූ ගැවතුර හා නායුකාම් වලින් මියගිය සංඛ්‍යාව 26 4කි. ඇමතිවරයා උදුම් අනන රත්නියා “ආපදා කළමනාකරන” අමාත්‍යංශය පිහිටුවයේ 2006 වසරේදී ය. අමරවිරගේ මුසාවන්ට විපරිතව, අයේ පත්‍රාපිට පෙනෙන්ට තිබෙන සත්‍ය වන්නේ, දැයකයකට පසුවත් මෙවත් ආපදාවන්ගෙන් සිදුවන විනාශය වලක්වා ගෙන හෝ අවම කර තිබීම නොව, ආපදා සංඛ්‍යාව මෙන්ම ජ්වාගේ ප්‍රතිතිව්‍යාක ද ඉහළ යම්න් පැවතිම යි. සාකච්ඡාව මෙහෙයුව එකඟ මාධ්‍යවේදියෙකු හෝ මේ කාරනය මතු කිරීමට කරදුරුවයේ නැති.

ජාතික ගොඩනගිලි පර්යේෂන ආයතනය නායුකාම් අවදානම ගෙන කළේතියා එම ජනයාට අනතුරු ඇගවමින් එම ස්වානවලින් ඉවත්ව යන

ලෙස කි නමුත් බොහෝ අය එම අනතුරු ඇගෙවීම “නොතකා හරිම” මගින් ව්‍යසනයට ගොදුරුවූ බව අමරවීර කිවේ ය. ජනයාට අවශ්‍ය විකල්ප ස්ථාන සලසා දිය යුතු නොවේදියේ මාධ්‍යවේදියෙකු නගු පැනයට සරදුම්කාරී ලෙස මදිඟත් වෙමින් ඔහු කිවේ, “මේ කාරනයට විකල්ප දෙන්න නම් අපි තව කොහොන් හරි රටකින් ඉඩම් හොයා ගන්න වෙනවා” යනුවෙනි.

අමාත්‍යවරයාගේ මෙම අදහස්වලට අනුව, “ආපදා කළමනාකරනය” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ පුර්ව අනතුරු ඇගෙවීම්වලට සිමාවූ දෙයක් මිය, තාර්කිකව සැලසුම් කෙරෙනු නිවාස සහ ගක්තිමත් යටිතල ව්‍යුහයන් මහජනයා වෙනුවෙන් සම්පාදනය කරදීමක් නොවන බව ය. මෙම අදහස් තුදෙක් අමරවීරගේ පොදුගලික හිතලු නොව සමස්ත බන්ස්වර පාලක පත්තියම මහජන අවශ්‍යතා සම්බන්ධයෙන් දුරන්නේ ඒ අදහස්මය. එවතින් වගකීම් මගහරින පාලකයේ එම නොතකා හරිමේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස මහජනයා මහා විපතකට ගොදුරුවූ කළේ ඔවුන්ට ම වෝද්‍යා එල්ල කරති.

අතරමදී විකාශය කළ වෙනත් ප්‍රවත්තන් සාකච්ඡාවක දී අගමතේ විතුමසිංහ කාලගුන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවට වෝද්‍යා කරමින් කියා කිවියේ වර්ෂාපතනය ගැන කළේතියා නිවැරදි අනාවකි පළකලේ නම් කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ විනාශය අවමකරගත හැකිව තිබූ බව ය.

පසුදින පවතින ප්‍රවත්තන් සාකච්ඡාවකදී එම වෝද්‍යාවන්ට පිළිතුර දෙමින් කාලගුන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කිවේ කොපමන වර්ෂාපතනයක් ලබේදියේ නිවැරදිව කිමේ හැකියාවක් එයට නැති බව ය. උදාහරණයක් ලෙස මයි 25 දා කුකුමෝගග ජලාශයේ පෝෂන පුදේශයන්ට ලබෙන වර්ෂාපතනය මෙම්ටර් 100ක් ලෙස කාලගුන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනාවකි පළකල් මෙම්ටර් 500 කට අධික වර්ෂාපතනයක් ව ලබේ ඇතේ. කාලගුන විද්‍යා අනාවකි වඩාත් නිවැරදිව කිමට උදව් කරන බොප්ලර් රේඩාර් (Doppler radar) නම් යන්තුය බොහෝ කළකට ඉහතදී ක්‍රියා විරහිතව ඇතෙන් එය තාම පිළිසකර කර නැති බව අධ්‍යක්ෂවරයා කිවේ ය. හෙළුදරව්ව තවත් කාරනයක් වන්නේ, කාලයක්

නිස්සේ ස්වභාවික විපත්වලින් හානි වුන රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මේවනතුරුතේ වහි මාපකයක් සවිකර නොමැති බව ය. කෙසේවෙතත්, අමරවීර දිගිටම කියා කිවියේ ලංකාව සර්ම කළාපිය රටක් විම නිසා කාලගුන අනාවකි කීම පහසු නැති බවයි.

මියගිය අය හා අවතන්වුවන් වෙනුවෙන් ලබා දෙන වන්දී ගැන ප්‍රශ්න කළ විට, එවත් ආපදාවකදී 2015 වසරේදී ලබාදුන් වන්දී මුදල වන රුපියල් 15,000 වෙනුවට දැන් ලක්ෂයක මුදලක් ලබා දෙන බවට අමරවීර පාරමිබැවේ, අරනායක, සාමසාර කන්ද නායාම වැනි ආපදාවන්ට ලක්වූ රනයාගෙන් අති බහුතරයකට තවමත් තාවකාලික කදුවරවල විසිමට බල කේරී අති තතු තුළ හා සාලාව යුද හමුදා ආශ්‍රා ගබඩාව පුපුරා යාමෙන් දේපල හානියට පත්වුවන්ට මෙතෙකදු හරිහමන් වන්දියක් ලබා නොදී ඇති තතු යටතේ ය.

එජ්ඩික මහලේකම් වඩාත්ම නරම ප්‍රකාශය කළේ එම පිළිතුර මධ්‍යයේ ය. “ඔබ දින්නවාද, පිළිගන්නවාද මේ මරනවලින් වයිභරියක් රක්ෂිතවල පිවත්වුනු අය කියලා?” යයි ඇසු අමරවීර කිදුව ඇති මරනවලින් “සියයට හැන්තපෙහෙකට වයි ප්‍රමානයක්” එයේ “අනවසරයෙන් පදිංචිව සිටි අය” බව කිවේ ය. මේ වනාතී දුරටත්, කාන්තාවන් අතුළු මියගිය 300 කට වයි ජනයා හා අවතන් වී ඇති අඩුම්ලියනකට වඩා වයි ජනතාවට එරෙහිව කිදුකල අපහාසයකි.

වසර ගනනාවක් නිස්සේ දෙස් විදෙස් ආයෝජකයන් ට පහසුකම් සැලැසීම සඳහා කිදුකල අවධිමත් ඉදිකිරීම මගින් ගංවතුර තත්වයකදී වතුර ගාලා යාමට ඇති පහත් කිම් අවතිර කර තිබිම ගැන පරිසරවේදීන් පෙන්වා දී ඇතේ. එමෙන්ම වගරු බෛම ගොඩ කිරීම, අනවසර වලේ ගොඩ දුමීම, උඩරට වනාත්තර හොලපෙහෙල කිරීම හා ගංගා ඉවුරු නිසි ලෙස නිඩ්න්තු නොකිරීම යනාදී දැහසුක්ත් දැවත්මන් අර්බුදයට සාපුවම දායකත්වය සපයා ඇති අතර ඒවායේ ප්‍රතිච්ඡාක සම්බන්ධයෙන් අමරවීරට හෝ එකදු ධන්පති ආන්ඩුවකට වගේවගක් නැතේ. තමන්ගේ අවධිමත් පිළිවෙන්වලට ගොදුරු බවට පත්වු මිනිසුන්ට එහි වරද පැවත්වීමෙන් පාලකයන්ට සරලවම වගකීමෙන් ගැලවී ය නොගැක.